

Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної діяльності

План

1. Основні підходи до визначення джерел права. Види джерел права.
  2. Конституційні засади правового регулювання туристичної діяльності.
  3. Структура законодавства, основні закони та підзаконні нормативно-правові акти, що регулюють туристичну діяльність.
  4. Функції правового регулювання туристичної діяльності.
-

1. Основні підходи до визначення джерел права. Види джерел права.

Основні форми правового впливу у сфері туризму:

правотворча діяльність зі створення правових норм про туризм

діяльність органів управління у сфері туризму

організація та ліцензування суб'єктів туристичної діяльності

захист прав та законних інтересів учасників відносин у сфері туризму

ДЖЕРЕЛО ПРАВА

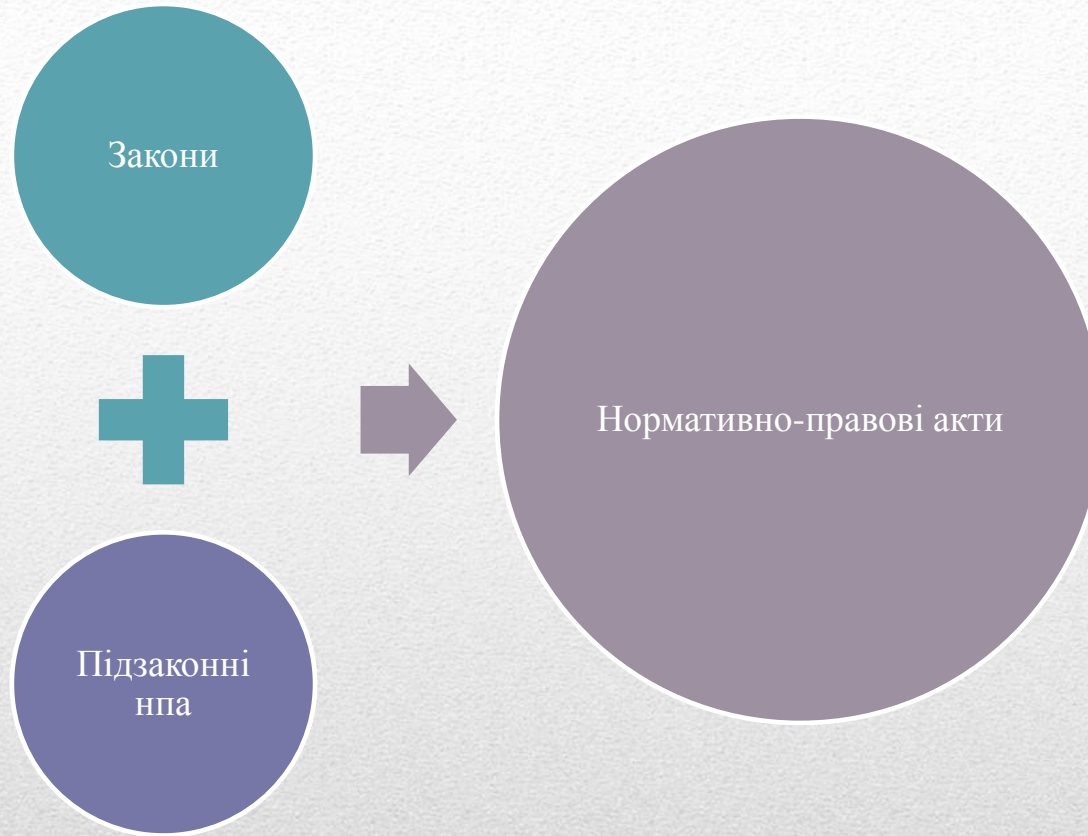
– це спосіб внутрішньої організації, а також зовнішнього вираження змісту юридичної норми.

правовий звичай – санкціоноване і забезпечуване державою вже існуюче загальне звичаєве правило поведінки;

юридичний (правовий) прецедент – об'єктивоване рішення органу держави, ухвалене в конкретній справі, якому надається обов'язковість при вирішенні наступних аналогічних справ;

нормативно-правовий договір – встановлене за взаємною домовленістю кількох суб'єктів об'єктивоване загальне правило поведінки, формальна обов'язковість якого забезпечується державою;

нормативно-правовий акт – письмовий документ компетентного органу держави (або уповноваженого нею органу місцевого самоврядування), в якому закріплено забезпечуване нею формально обов'язкове правило поведінки загального характеру.

Юридична сила нормативно-правового акту – це специфічна властивість нормативно-правового акту, яка визначає його дію у залежності від місця правотворчого органу в апараті держави.

Найвищу юридичну силу має **Конституція України**, наступними за юридичною силою є **закони (кодекси)**, а завершують систему **підзаконні нормативно-правові акти**, котрі в свою чергу поділяються на загальні, відомчі та локальні нормативно-правові акти.

2. Конституційні засади правового регулювання туристичної діяльності.

Конституція України як Основний Закон нашої держави визначає основи правового статусу людини й громадянина в Україні.

- ✓ гарантує кожному право на відпочинок, право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди (ст. 50 Конституції України)
- ✓ Кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпекою продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів (ст.42 Конституції України).
- ✓ Туристична діяльність є різновидом підприємницької діяльності. Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає, або на яку вільно погоджується (ст. 43 Конституції України).
- ✓ Туристичні фірми та фізичні особи-підприємці мають право залучати найманих працівників. Кожен, хто працює, має право на відпочинок (ст. 45 Конституції України).

3. Структура законодавства, основні закони та підзаконні нормативно-правові акти.

Загальні нормативно-правові акти лише певною мірою регулюють відносини у туристичній сфері:

- Конституція України.
- Цивільний кодекс України.
- Господарський кодекс України.
- Закон України «Про захист прав споживачів».
- Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України».
- Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».
- Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність».

Спеціальні нормативно-правові акти – це ті джерела, котрі в цілому регламентують відносини в сфері туризму (закон України «Про туризм», Ліцензійні умови провадження туроператорської діяльності, Правила проведення туристичних подорожей з учнівською та студентською молоддю України тощо).

4. Функції правового регулювання туристичної діяльності.

Правове регулювання – це здійснюване державою за допомогою права і сукупності правових засобів упорядкування суспільних відносин, їх юридичне закріплення, охорона і розвиток.

За допомогою правового регулювання відносини між суб'єктами набувають певної правової форми, яка має споконвічно державно-владний характер, тобто в юридичних нормах держава вказує міру можливої та належної поведінки.

Правове регулювання має цілеспрямований характер – спрямоване на задоволення законних інтересів суб'єктів права, здійснюється за допомогою правових засобів, які забезпечують його ефективність, гарантує доведення норм права до їх виконання.

Сфера правового регулювання – це сукупність суспільних відносин, яку можна і необхідно впорядкувати за допомогою права і правових засобів.

Функції правового регулювання туристичної діяльності

Регулятивна

- здійснюється задля впорядкування відносин у туристичній сфері, зокрема у сфері ліцензування господарської діяльності туристичних операторів, укладення та виконання договорів про надання туристичних послуг, гарантування безпеки у туристичній сфері, державної підтримки туристичної діяльності тощо.

Охоронна

- виконують норми адміністративного та кримінального права, котрі застосовуються у випадку порушення законодавства про туристичну діяльність.